

Fragment *De la raó viurem*

Isabel Martí

[...]

BLANCA: La casa és de les dos. Bé, meua. De les dos. Els iaïos n'eren els guardesos. En veritat mai es va pensar per a viure-hi. És una casa d'hort. Els amos la feren per guardar les eines del camp i per tindre un lloc on estar a cobert quan vens a passar el dia. Però casa, el que es diu casa, no se li pot dir. Un rafal, li diria jo, una barraca malmesa que els amos no recordaven ni que la tenien quan el pare els va escriure per preguntar què feien d'allò. "Quedeu-s'ho", van dir. Ja veus, quina casa. Ni comú té. Valen més les terres que les quatre parets de maçoneria, desordre de pedra, fang i calç. Que a mi em té igual, eh?

ELIONOR: Sí, ja ho veig.

BLANCA: Però és una llàstima.

ELIONOR: El què és una llàstima, Blanca?

BLANCA: Doncs, que no sé com pots viure així.

ELIONOR: Així com?

BLANCA: Així, en permanent estat de provisionalitat, com si en qualsevol moment...

ELIONOR: Què?

BLANCA: Com si...

ELIONOR: Què?

BLANCA: Has pensat que la teua vida podria ser sempre així?

ELIONOR: Què vols dir sempre?

BLANCA: Sempre, Eli, sempre. Tu vols tindre açò sempre així?

ELIONOR: Així com?

BLANCA: No ho suporte.

ELIONOR: No t'entenc.

BLANCA: No ho suporte això de tu.

ELIONOR: No sé de què estàs parlant.

BLANCA: Ho estàs fent, ho estàs fent!

ELIONOR: El què?

BLANCA: No es pot obviar un elefant.

ELIONOR: Quin elefant?

BLANCA: L'elefant! L'elefant està ahí! Qualsevol persona pot vore'l, qualsevol persona. Però tu no. Tu et limites a quedar-te ahí glacial, calmosa, impàvida, dient "Quin elefant?"

ELIONOR: Deixem-ho estar.

BLANCA: I l'estocada final: deixem-ho estar. La retirada. No. Pitjor. La renúncia.

ELIONOR: Blanca, què vols?

BLANCA: No estic boja.

ELIONOR: Jo no he dit...

BLANCA: Ho dius! Ho dius amb eixa forma de dir: "deixem-ho estar". Em perdones la vida, em dones per impossible, et rendeixes.

ELIONOR: Perquè no es pot parlar amb tu.

BLANCA: Ets tu qui no vols parlar.

ELIONOR: Jo?

BLANCA: T'escapes. No contestes les meues preguntes.

ELIONOR: ...

BLANCA: Això és el que fas...

ELIONOR: ...

BLANCA: No rigues.

ELIONOR: No ric! És que no t'entenc.

BLANCA: Així, viure així, en estat permanent de setge, sense lligam, com un bri de pols que es deixa anar cap on bufa el vent, com una pedra que regala on la fa anar quelcom amb un cop de peu distret, agraïda de tindre ocasió de desentumir-se de tant en tant. Tria!

ELIONOR: Trie no haver d'aguantar aquesta pluja inhòspita. Trie un poc de misericòrdia, un poc de pau. Trie divorciar-me, del llatí *divortium*, derivat de *divertere*, que vol dir 'anar-se'n, separar-se'; procedent, així mateix, de *vertere* 'girar', de la família etimològica de *verter*. L'etimologia de divorci no fa menció a la parella, al matrimoni. Ací s'ha produït un empobriment lèxic escandalós d'una paraula meravellosa, una paraula lliure: anar-se'n, volar. Trie divorciar-me, divorciar-me de la meua germana. Què vols que trie?

BLANCA: No sé. Les rajoles de terra, el color de la façana, el que plantes als cossiols, tens cada finestra d'una manera,...

ELIONOR: Finestres són.

BLANCA: A tu tampoc no et té igual.

ELIONOR: Sí que em té igual.

BLANCA: No, no et té igual.

ELIONOR: Aleshores per què t'havia de dir que em té igual?

BLANCA: Perquè si admets que no et té igual, hauries d'admetre que en veritat no t'agrada la teua vida.

ELIONOR: Si no pinte la façana significa que no m'agrada la meua vida.

BLANCA: Exacte.

ELIONOR: No pot significar que el color de la façana em cau de la figa.

BLANCA: La casa on vius parla de tu.

ELIONOR: Ah, sí?

BLANCA: Sí.

ELIONOR: I a tu no t'agrada la casa.

BLANCA: No.

ELIONOR: Llavors no t'agrada jo.

BLANCA: No, és que a tu tampoc no t'agrada la casa.

ELIONOR: No m'agrada.

BLANCA: No.

ELIONOR: Llavors jo tampoc m'agrade.

BLANCA: Exacte!

ELIONOR: I jo sense saber-ho.

BLANCA: No faces com la mamà.

ELIONOR: Què com la mamà?

BLANCA: La ironia. L'escarni. Eixa forma càustica de retrucar posant els comentaris en adob, al tres per cent de sosa, com les olives. Eixa irònica superioritat que no suporta.

ELIONOR: La mamà et parlava amb ironia per no enviar-te a la merda.

BLANCA: Què?

ELIONOR: Res.

BLANCA: Estàs bé?

ELIONOR: Jo?

BLANCA: Hi ha algú més?

ELIONOR: Per què em preguntes si estic bé?

BLANCA: Perquè et note com tensa

ELIONOR: Tensa?

BLANCA: A la defensiva.

ELIONOR: A la defensiva?

BLANCA: Penses repetir tot el que diga?

ELIONOR: Tu estàs bé?

BLANCA: Jo sí.

ELIONOR: Sí?

BLANCA: Jo sí.

ELIONOR: Mel de romer.

BLANCA: I tu?

ELIONOR: Bé, estic bé.

BLANCA: No contestes com si estigueres bé.

ELIONOR: Doncs serà que no estic bé.

BLANCA: Veus com no estàs bé!

ELIONOR: Pa tu el duro!